

8 Odpady

Nová Paka byla jednou z prvních obcí v České republice, které se zapojily do třídění a recyklace odpadu. Od roku 1994 funguje v obci areál třídění odpadů, tzv. „Loučení“. V té době byly v ulicích rozmístěny maloobjemové sběrné nádoby o obsahu 40 až 210 litrů na sklo, bioodpad z domácností, papír, plasty a drobné železo, několik desítek nádob bylo určeno pro nebezpečný odpad.

Postupem času byly nahrazeny nádobami většími, zejména na papír a plasty, nádoby na drobné železo byly odstraněny pro svoji nízkou rentabilitu a nebezpečný odpad se zajišťuje svozem v časovém intervalu 2x ročně. Ve výsledku je v Nové Pace zřízeno celkem 178 hnízd nádob na tříděný odpad, ve kterých pro PAPIR je rozmístěno 111 kontejnerů o obsahu 1 100 l, 70 nádob s 240 litry. Na PLAST jich je 117 velkých a 76 menších, na SKLO 189 kusů a 120 litrů a 12 „zvonů“ na bílé sklo. Každé hnízdo obsahuje rovněž 120litrovou nádobu na BIO odpad z kuchyní domácností.

Všechny tříděné, nebezpečné i velkoobjemové odpady je rovněž možné kdykoliv bezplatně dovézt do sběrného dvoru „Loučení“. Pro tento účel je sběrný dvůr otevřen každý všední den, ve středu a v pátek až do 17 hodin, a v sobotu dopoledne do 12 hodin.

Z dotace a z vlastních zdrojů města byla v roce 2016 zrealizována výstavba kompostárny s potřebným technickým vybavením, do které lze odvézt nejen „kuchyňský“ bio odpad, ale i odpad ze zahrad (tráva, listí, slabé větve apod.).

Ve dvou etapách v letech 2015 a 2017 se pak díky projektu dobrovolného svazku Novopacko dostalo mezi občany několik stovek kompostérů o objemu 450 l a 800 l. Náklady na jejich pořízení byly hrazeny Evropskou unií a dofinancovány z rozpočtu města. V současnosti je na vybraných místech rozmístěno také 6 kontejnerů (1 000 l) na TEXTIL a dva na drobný ELEKTRO odpad u Penny a na sídlišti.

Mezi povinnosti obce patří mj. i zajišťovat tříděný sběr složek komunálních odpadů, které se dají znovu využít. Nová Paka je zapojena do státní podpory třídění realizované prostřednictvím systému EKO-KOM, s cílem

zajistit maximální využití odpadů z obalů jako druhotné suroviny. Na základě uzavřené smlouvy se společností EKO-KOM, a.s., poskytuje tato firma městu finanční odměnu za vytříděný odpad. Tím jsou náklady obce na komunální odpad snižovány.

Od roku 2008 neplatíme v Nové Pace poplatky za odpady. Zastupitelstvo města tehdy při zrušení vyhlášky o poplatku za odpady prohlásilo, že pokud se nezhorší poměr vyprodukovaného tříděného odpadu vůči celkovému, tj. součtu směsného a tříděného odpadu, nezavede poplatek za odpady zpět. To by mělo logicky motivovat občany jako celek k poctivějšímu třídění.

A JAK TEDY TRÍDÍME?

MNOŽSTVÍ: Vývoj produkce tříděného a směsného odpadu je znázorněn v následujícím grafu. Je zřejmé za prvé, že množství tříděného i směsného odpadu do roku 2010 stoupalo, přičemž poměr mezi oběma druhy odpadů se neměnil (cca 24 %).

V dalších letech sice produkce tříděného odpadu stagnovala přibližně na čísle 550 tun za rok, avšak od té doby klesala produkce směsného odpadu. Tím dochází k postupnému zlepšení v kvalitě třídění až na současných 30 %. Dalo by se říci, že Pačáci třídí lépe než v roce 2008.

Příjmy od EKO-KOMU za sledované období se ustálily na přibližně 1,5 miliónu korun ročně, náklady postupně rostou, a tak dnes město doplácí na tuto službu 6,5 mil. Kč, což je způsobeno postupným mírným nárůstem celkových nákladů. Bohužel státní podpora prostřednictvím EKO-KOMU se v posledních letech postupně snižuje, a přestože vytřídíme více, tak se výnosy snižují (v roce 2011 to bylo 1,72 mil. Kč za vytříděných 550 tun,

Jednou z investic města byla i kompostárna

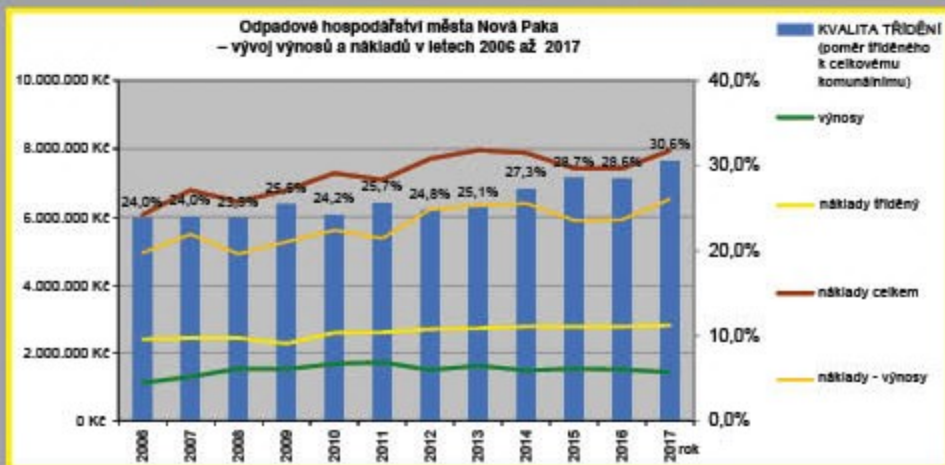
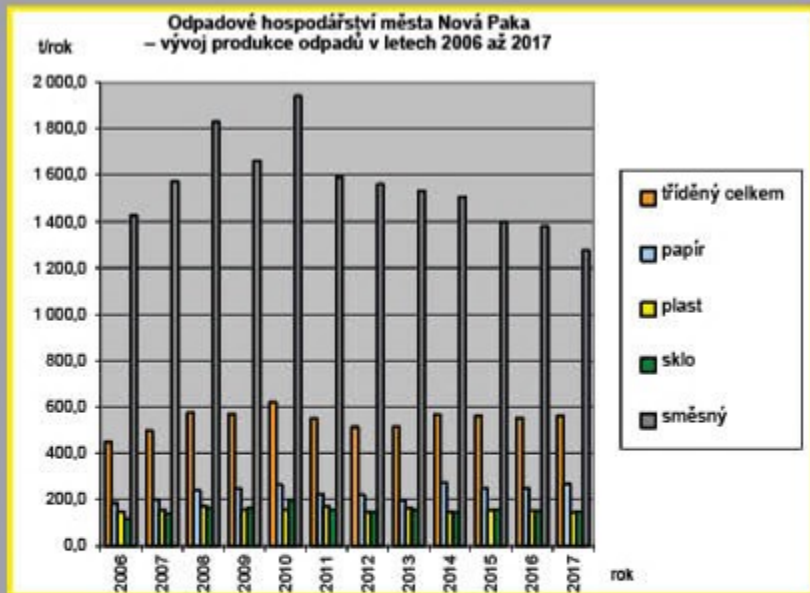
v roce 2017 jen 1,42 mil. Kč za vyříděných 562 tun, viz zelená spojnice v následujícím grafu). Sloupce v grafu značí poměr tříděného odpadu vůči celkovému, čáry-spojnice pak náklady, výnosy a jejich rozdíl v Kč na svoz tříděného a celkového komunálního odpadu. Z vývoje množství tříděného odpadu lze dovodit, že občanská uvědomělost v oblasti třídění odpadů mezi obyvateli obce je poměrně stabilní.

KVALITA: Jak bylo řečeno, množstevně u tříděného i smíšeného odpadu je na tom Nová Paka dobře. Tuto skutečnost dokumentuje statistika celostátního stavu smíšeného (netříděného) odpadu. Celkový objem odpadů na občana je daný, a tedy menší objem složky smíšeného odpadu vyplývá z větší složky vyříděného odpadu. V současnosti vyprodukuje na jednoho občana zhruba 139 kg smíšeného odpadu ročně, přičemž nejlepší obec ČR nad 5 000 obyvatel se vloni dostala pod 100 kg (Kdyně - 90,3 kg/občan/rok) a jediná obec nad 50 000 obyvatel se dostala pod 150 kg (Jihlava).

S kvalitou (čistotou) třídění již tak spokojeni být nemůžeme. Systém třídění, svozu, využívání, nakládání a hospodaření s komunálním a stavebním odpadem upravuje obecně závazná vyhláška města č. 2/2005, která konkrétně určuje jednotlivé druhy tříděného odpadu a co do nich patří a co nepatří. Bohužel povědomí občanů v tomto směru není stále optimální a v provádění třídění se dělají opakovaně chyby, které působí potíže městu i svozové firmě.

PROBLÉMY: Chyby v třídění se dají rozdělit do dvou skupin. Za prvé občané chybně zařazují jednotlivé odpady do druhů odpadů. Například nápojové kartony patří do druhu PLASTY, často je chybně lidé dávají do nádob PAPÍR. Naopak do PAPÍRU nepatří zmaštěný papír, fotky, do druhu odpadu SKLO nepatří drátové sklo a zrcadla. Nejhorší povědomí je u BIO odpadu, neboť do něj patří pouze původem rostlinný kuchyňský odpad, nikoliv maso a kosti, ale hlavně NE odpad ze zahrad jako tráva, listí a větve. Ten lze odvézt buď do sběrného dvora, lépe také do kompostárny ve Staré Pace, anebo jej nechat dvakrát ročně odvézt při hromadném svozu. Velkým nešvarem v letním období je ponechání posekané trávy u kontejnerů na BIO, díky akci rozdělení kompostérů občanům k rodinným domům se tento fenomén našťastí omezil.

Další skupinou problémů je přeplňování kontejnerů a ponechání rozličného odpadu kolem sběrných hnízd. Ačkoliv se tříděný odpad vyváží jednou týdně, často (především u PLASTY) se kontejnery zaplňují již krátce po svém

vyprázdnění. V nouzi je pro tento účel možné bezplatně vyzvednout na pokladně radnice barevně rozlišené pytle a naplněné je ponechat u patřičných kontejnerů na tříděný odpad. Úřad pak musí v budoucnu podrobněji sledovat vytížení jednotlivých hnízd a případně optimalizovat počet nádob. K nejproblémovějším místům patří tradičně hnízdo v ulici Opolského, u Penny a ve Staropacké ulici. Obec by však měla občany v této oblasti rozhodně více informovat (prostřednictvím měsíčníku Achát nebo oficiálních webových stránek města) a důrazněji

apelovat na občany, aby ke třídění přistupovali důsledněji, a to nejenom z důvodů ekologických, ale rovněž ekonomických. Každý člověk by se měl chovat k přírodě a svému prostředí, kde žije, zodpovědně a svědomitě. Poctivě a důsledně třídění odpadu je důležitým návykem, o němž by lidé neměli přemýšlet, ale měl by být samozřejmou součástí počínání každého jedince. Měl by být příkladným vzorcem chování pro nejmladší generaci, kterou je potřeba v této oblasti neustále vychovávat a vzdělávat.

